

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om sterilisation og kastration.

(Lovforslaget (nr. 7) findes i tillæg A. sp. 641, fremsættelsen i tidenden sp. 52).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Thomas Have: Også forud for fremsættelsen af dette lovforslag har der været nedsat et udvalg, som har afgivet en betænkning med udkast til det her foreliggende lovforslag. Bortset fra en række redaktionelle ændringer er lovforslaget i alt væsentligt i overensstemmelse med det udkast, udvalget er kommet frem til i den betænkning, det afgav i 1964 efter at have gennemarbejdet spørgsmålet siden udvalgets nedsættelse i 1958.

De nugældende regler om sterilisation og kastration indeholdes for tiden i flere love, og lovforslaget indeholder i forhold til gældende ret på visse punkter betydningsfulde ændringer. Således foreslås det, at reglerne om sterilisation og kastration samles i én lov, sådan at reglerne bliver fælles for evnesvage og for andre. Det foreslås endvidere — i modsætning til gældende ret — at der også gives regler om udførelsen af sterilisationen af lægelige grunde.

I princippet fremtræder den nugældende lovgivning jo som en tvangslov, og der kan, synes det mig, være grund til at glæde sig over, at såvel ministeren som udvalget er enige i at foreslå loven ændret på det punkt, således at sterilisation kun kan udføres efter begæring af den pågældende selv eller, hvis den pågældende ikke selv er i stand til at forstå betydningen af indgrebet, af en dertil beskikket væge.

Lovforslaget indeholder også, for så vidt angår spørgsmålet om kastration, en overgang til frivillighedens princip, idet ministeren foreslår, at den adgang, der har

været til tvungen kastration af visse grovere sædelighedsforbrydere, og som blev indført ved loven af 1935, nu ophæves. Umiddelbart kan man måske være lidt betænkelig herved; men jeg håber, at vi gennem et kommende udvalgsarbejde kan få den nærmere begrundelse herfor. Jeg ved meget vel, at der ikke i nogen dom er truffet bestemmelse om tvangskastration, men bestemmelsen kan jo have haft en præventiv virkning. Det er naturligvis et problem, som bedst egner sig til debat i et udvalg.

Man foreslår endvidere i lovforslaget kompetencen til at tillade sterilisation flyttet fra justitsministeriet og sterilisationsnævnet til de samråd, der er tilknyttet de enkelte mødrehjælpsinstitutioner, og det ser jo i hvert fald ud til at være en rimelig fremgangsmåde; men det må også være et spørgsmål, som man kan komme nærmere ind på i udvalgsarbejdet.

Jeg skal med disse bemærkninger på mit partis vegne anbefale lovforslaget til vedtagelse i folketinget.

Ib Thyregod: Som det allerede er fremdraget, bygger lovforslaget på en betænkning fra en sagkyndig kommission, der har arbejdet med disse spørgsmål gennem længere tid. Lovforslaget er i det store og hele bygget på det lovudkast, som foreligger i kommissionsbetænkningen. Der er måske enkelte punkter, hvor der kan være grund til at foretrække kommissionsudkastets forslag fremfor det lovforslag, der foreligger her, men det er et spørgsmål, vi nærmere kan diskutere i udvalget.

Baggrunden er jo, at den gældende kastrations- og sterilisationslovgivning har virket i 30 år, og at der er gjort visse erfaringer i denne periode. Tvangssterilisation og tvangskastration — begge dele ting, som lyder ubehageligt — ønsker man nu, i hvert fald formelt, afskaffet, og det er vel rigtigt efter den udvikling, som har fundet sted, idet det har vist sig, at der i de mellemtiliggende år hverken har fundet tvangssterilisation eller tvangskastration sted i de sædelighedssager, som har været omtalt. Man har kun i visse tilfælde taget forbehold herom, men har altså ikke effektueret en tvangskastration.

Noget andet — som Landsforeningen Evnesvages Vel fremhæver i sin henvendelse